

NAČRT ŠOLSKIH POTI V ŠOLSKEM OKOLIŠU OŠ VINICA

ŠOLSKO LETO: 2018/19

Pripravili:
Sabina Povše
Mateja Verbanec

Ravnateljica:
mag. Ines Žlogar, prof. soc. ped.

September, 2019

KAZALO

1. UVOD	4
1.1 ZAKONSKE PODLAGE	5
2. OPREDELITEV CILJEV IN NAMENA NAČRTA	6
2.1 NAMEN IZDELAVE NAČRTA VARNIH ŠOLSKIH POTI	6
2.2 CILJI IZDELAVE NAČRTA	6
2.3 NAČIN IZDELAVE NAČRTA	7
2.4 IZBOLJŠANJE VARNOSTI ŠOLSKIH POTI	7
3. PRAVILNO IN ODGOVORNO RAVNANJE V CESTNEM PROMETU	7
3.1 Varnost otrok	7
3.2 Šolar – pešec	8
3.3 Šolar – kolesar	9
3.4 Kotalke, rolerji, skiro, rolka	10
3.5 Šolar – potnik/vozač	10
3.5.1 Prevoz z osebnim avtomobilom	10
3.5.2 Prevoz skupine otrok z osebnim avtomobilom	10
3.5.3 Prevoz skupine otrok z avtobusom	10
3.6 Ravnanje prevoznikov šolarjev	11
3.7 Ravnanje voznikov pri ustavljenem šolskem avtobusu	11
4. PROMETNA VZGOJA OTROK V ŠOLI	11
4.1 PROMETNO PREVENTIVNE AKCIJE NA ŠOLI	12
4.1.1 Ob začetku šolskega leta	12
4.1.2 Pasavček	12
4.1.3 Kolesarski izpit	13
4.1.4 Policist Leon svetuje	13
4.1.5 Prometna kača	13
4.1.6 Program Jumicar	13
4.1.7 Razredne ure, ekskurzije, izleti, sprehodi, dnevi dejavnosti	13
4.2 TUDI STARŠI SO MENTORJI OTROK UDELEŽENCEV V PROMETU	14
4.2.1 Otrok v prometu	14
4.2.2 Prometni znaki, označbe in signalizacija	15
4.2.3 Hoja po cesti brez pločnikov	17

4.2.4 Prečkanje ceste.....	18
4.3 PREGLED NAČRTA ŠOLSKIH POTI.....	19
5. ŠOLSKI OKOLIŠ OSNOVNE ŠOLE VINICA.....	19
5.1 REZULTATI ANKETE O VARNIH ŠOLSKIH POTEH.....	21
5.2 PRIKAZ ŠOLSKEGA OKOLIŠA.....	22
6. PRIKAZ PEŠPOTI Z OPISOM NEVARNIH MEST.....	23
6.1 Pešpot Sečje selo–OŠ Vinica.....	23
6.2 Pešpot Vinica–OŠ Vinica.....	26
6.3 Pešpot Golek–OŠ Vinica.....	30
7. PRIKAZ ŠOLSKIH PREVOZOV.....	31
7.1 Vozni red šolskih prevozov.....	31
7.2 Relacije šolskih prevozov s postajališči.....	33
7.2.1 Stara Lipa–Drenovec–Nova Lipa–Drežnik–Vinica.....	33
7.2.2 Vukovci–Učakovci–Vinica.....	38
7.2.3 Balkovci–Zilje–Podklanec–Golek–Vinica.....	41
7.2.4 Hrib–Dalnje Njive–Sinji Vrh–Draga pri Sinjem Vrh–Kot pri Damlju–Vinica.....	46
7.2.5 Hrast–Perudina–Vinica.....	51
7.2.6 Bojanci–Vinica.....	53
8. LITERATURA.....	54

1. UVOD

Otroci spadajo med ranljivejše udeležence v cestnem prometu in so največkrat žrtve v prometnih nesrečah v vlogi pešcev ali kolesarjev. Zaradi premalo izkušenj in nezrelosti so dokaj nepredvidljivi in v cestnem prometu predstavljajo določeno tveganje. Pri zagotavljanju varnosti otrok v cestnem prometu moramo upoštevati tudi njihove telesne, motorične, spoznavne, zaznavne, emocionalne in mišljenjske lastnosti, le-te pa čim bolj upoštevati pri ukrepih za večjo varnost na šolskih poteh. Učinkovito načrtovanje varnejših šolskih poti ima zato izreden pomen za varnost otrok v prometnem vsakdanu.

Prometna vzgoja otrok je izrednega pomena za njihovo nadaljnje odgovorno in varno ravnanje v cestnem prometu. Začne se v družini, nadaljuje v predšolskih vzgojno-varstvenih ustanovah in v osnovni šoli, vse do konca človekovega življenja. Takoj, ko otroci shodijo, postanejo pešci, še prej pa vstopijo v svet prometa kot potniki v avtomobilu, kjer je potrebno pravilno uporabljati ustrezne otroške varnostne sedeže, kasneje pa kot potniki v avtobusu ali kot kolesarji. Otroci v prometu sodelujejo vsak dan, najpogosteje, ko obiskujejo vrtce in šole. Poleg prometne vzgoje v družini, je izrednega pomena tudi prometna vzgoja v šoli. Pri pouku v razredu se uporablja besedna razlaga z gradivi, dopolnjuje pa se tudi s praktičnimi vajami v stvarni prometni situaciji in neposrednim izvajanjem tistega, kar se otrok nauči, pa tudi s pomočjo preventivno-vzgojnih video vsebin.

Za varnost učencev v cestnem prometu so odgovorni starši ali zakoniti zastopniki, ki morajo poskrbeti, da znajo njihovi otroci varno sodelovati v prometu in jih, predvsem prvošolce, spremljati ali zagotoviti spremstvo na šolskih poteh. Naloga lokalne skupnosti in osnovne šole je zagotavljanje pogojev za varno sodelovanje otrok v prometu. Pri tem se, skupaj s strokovnimi organi in organizacijami, izvajajo tudi preventivno-vzgojne vsebine ter ukrepi, ki odpravljajo nevarne točke na šolskih poteh. Za učence, ki imajo daljše poti do šole ali je ogrožena njihova varnost na poti v šolo, se zagotavlja brezplačen prevoz.

Vsaka osnovna šola naj bi imela narejen Načrt šolskih poti, ki ga izdelajo na podlagi podatkov, od kje in na kakšen način prihajajo učenci v šolo, kje se nahajajo nevarna mesta, ali obstajajo varne površine za pešce (pločniki, prehodi, kolesarske steze). Načrt se oblikuje tudi na podlagi statističnih podatkov o prometnih nesrečah, udeležencih v njih in vzrokih ter na podlagi podatkov o strukturi in gostoti prometa.

Presojo glede varnih šolskih poti mora podati ustrezen strokovni organ (Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu), ki na podlagi mnenja strokovne komisije izda strokovno mnenje. Za varne šolske poti je pristojna občina v sodelovanju s šolo.

Ob začetku šolskega leta naj bi šola vse učence in njihove starše seznanila z načrtom šolske poti.

1.1 ZAKONSKE PODLAGE

Načrt varnih šolskih poti je izdelan na osnovi določil:

- ✚ Resolucija Nacionalnega programa varnosti cestnega prometa 2013–2022 in Obdobni načrt za obdobje 2015–2016 (področje šolskih poti – varnost otrok in začetek šolskega leta ter ukrepi za večjo varnost cestnega prometa v letih 2015 in 2016).
- ✚ Zakon o osnovni šoli (ZOsn-UPB3, Uradni list RS, št. 81/2006, z vsemi spremembami): 56. člen (brezplačni prevoz, vloga SPV), 60. d člen (vzgojni načrt šole) in 60. e člen (pravila šolskega reda).
- ✚ Zakon o cestah (ZCes-1, Uradni list RS, št. 109/2010, z vsemi spremembami): 100. člen (prometna ureditev na občinskih cestah, ukrepi umirjanja prometa za varnost otrok).
- ✚ Pravilnik o prometni signalizaciji in prometni opremi na cestah (Uradni list RS, št. 99/2015 z dne 21. 12. 2015 - znak šolska pot postavljen skladno z načrtom šolskih poti, opredeljena tudi ostala področna prometna signalizacija in prometna oprema za območja šol).
- ✚ Tehnične specifikacije in tehnične smernice za javne ceste (konkretno TSC 02.401:2010 – dodatne označbe šolskih prehodov in TSC 03.341:2011 – krožna križišča).
- ✚ Operativni izvedbeni akt okrožnica MŠŠ z dne 5. 11. 1996 – kriteriji za ugotavljanje ogroženosti učencev na poti v šolo.
- ✚ Zakon o pravilih cestnega prometa (ZPrCP, Uradni list RS, št. 109/2010, z vsemi spremembami): 3. člen (skupina otrok), 7. člen (odgovornost staršev), 87. člen (varstvo otrok, spremstvo skupin, varovanje na prehodih), 88. člen (prevoz oseb), 90. člen (prevoz skupine otrok, spremljevalec – opredeljen tudi s Pravilnikom o spremljevalcih pri prevozu skupin otrok) in 91. člen (vstopanje in izstopanje potnikov, ravnanje voznikov).
- ✚ Zakon o cestah (ZCes-1, Uradni list RS, št. 109/2010, z vsemi spremembami): 20. in 77. člen (prometna signalizacija in prometna oprema), 21. člen (naprave in ukrepi za umirjanje prometa), 35. člen (avtobusna postajališča), v kontekstu strokovne presoje varnosti cest (na drugih javnih cestah) poglavje varnostne zahteve za cestno infrastrukturo (85.–94. člen).
- ✚ Zakon o motornih vozilih (ZMV, Uradni list RS, št. 106/2010, z vsemi spremembami): 45. člen (vozila za prevoz skupin otrok, tehnične zahteve za vozila predpiše minister – Pravilnik o delih in opremi vozil med drugim opredeljuje pogoje za vozila, s katerimi se prevažajo skupine otrok).
- ✚ Zakon o voznikih (ZVoz, Uradni list RS, št. 109/2010, z vsemi spremembami): 49. člen (pogoji za vožnjo koles), 85. člen (odgovornost staršev).

- ✚ Tehnične specifikacije in tehnične smernice za javne ceste (konkretno TSC 03.800:2009 – naprave in ukrepi za umirjanje prometa, TSC 02.203:2009 – naprave in ukrepi za umirjanje prometa v nivojskih nesemaforiziranih križiščih, TSC 02.210:2010 – varnostne ograje).
- ✚ Zakon o osnovni šoli (56. člen):
  - Presoja (ogroženosti) varnosti učenca na poti v šolo – pristojni občinski organ za preventivo v cestnem prometu.
  - Brezplačen prevoz – oddaljenost prebivališča za več kot 4 km od osnovne šole in izjeme.

2. OPREDELITEV CILJEV IN NAMENA NAČRTA

2.1 NAMEN IZDELAVE NAČRTA VARNIH ŠOLSKIH POTI

- ✚ Ugotavljanje in zaznavanje nevarnih mest in posredovanje le-teh Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (izdelava zbirnika predlogov, ki jih šoli posredujejo starši ali jih ugotovimo sami).
- ✚ Iskanje možnih izboljšav na ugotovljenih nevarnih mestih in opozoriti lokalno skupnost na izboljšave ugotovljenih nevarnih mest.
- ✚ Prikazati najvarnejšo pot v šolo in iz nje ter povečati varnost v prometu, poudariti probleme na sami poti, promovirati zdrav in varen način mobilnosti.
- ✚ Prikazati najbolj nevarne točke in odseke na šolski poti za pešce in kolesarje.
- ✚ Opozoriti starše, da so dolžni skrbeti ali izvajati nadzor nad učencem, ko je udeleženec v prometu.

2.2 CILJI IZDELAVE NAČRTA

- ✚ Izboljšanje prometne varnosti na obstoječih šolskih prometnih poteh in varnosti otrok ob strokovni podpori lokalne skupnosti.
- ✚ Povečanje varnosti in zaščita ranljivejših udeležencev v cestnem prometu.
- ✚ Nič mrtvih in hudo telesno poškodovanih otrok na šolskih poteh.
- ✚ Varnejša cestna infrastruktura in odprava nevarnih mest na šolskih poteh.
- ✚ Spodbujanje staršev, strokovnih delavcev šole in lokalne skupnosti k aktivnostim za pripravo in načrtovanje prometno varnostnega načrta za bližnjo okolico šole.

2.3 NAČIN IZDELAVE NAČRTA

- ✚ Oblikovanje in vzpostavitev delovanja komisije na nivoju občine (Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu).
- ✚ Imenovanje odgovornih oseb na šoli za prometno varnost.
- ✚ Seznanitev komisije s posredovanimi predlogi staršev, šole, policije, upravljavca cest, prevoznika, redarske službe ...
- ✚ Izvedba ogleda nevarnih mest na terenu s strani pristojnih oseb.
- ✚ Iskanje najprimernejših in varnih rešitev.
- ✚ Vzpostavitev strategij, kako problem čim prej odpraviti in podane predloge realizirati.

2.4 IZBOLJŠANJE VARNOSTI ŠOLSKIH POTI

- ✚ Sprememba prometnega režima.
- ✚ Postavitev hitrostnih ovir.
- ✚ Prepoved vožnje.
- ✚ Investicijsko vzdrževanje.
- ✚ Posodabljanje prometne infrastrukture.
- ✚ Umirjanje prometa, posebna določila ...

3. PRAVILNO IN ODGOVORNO RAVNANJE V CESTNEM PROMETU

3.1 Varnost otrok

Na prvih roditeljskih sestankih v septembru je potrebno posebno skrb nameniti opozarjanju in seznanjanju staršev z nevarnostmi v cestnem prometu, na pravilno ravnanje otrok kot udeležencev v prometu, na najpogostejša zaznana nepravilna vedenja otrok v prometu. Seznaniti jih je potrebno z Načrtom šolskih poti, s predvidenimi akcijami in projekti šole v smislu zagotavljanja večje prometne varnosti otrok ter jih pozvati k oblikovanju predlogov za izboljšanje le-te.

Odsevník in rumena rutica

Učenci prvega in drugega razreda morajo na poti v šolo in iz nje nositi poleg odsevníka tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.

Varovanje otrok

V primeru varovanja otrok na prehodu za pešce mora oseba, ki izvaja varovanje, oziroma, ki varuje otroke pri prečkanju vozišča, zadostiti naslednjim zahtevam: biti mora stara najmanj 21 let, oblečena mora biti v oblačila živo rumene barve z vdelanimi odsevními trakovi bele

barve, uporabljati mora predpisan, obojstransko označen prometni znak ustavi. Nadzor nad osebami, ki varujejo otroke na prehodih za pešce, izvajajo občinski redarji.

Spremljanje otrok v 1. razred

Na poti v 1. razred in iz šole – domov, mora imeti prvošolček zagotovljeno spremljanje polnoletne osebe. Poleg staršev so lahko spremljevalci tudi otroci, ki so stari več kot 10 let, če to dovolijo starši, oziroma skrbniki (soglasje). Otroci, ki obiskujejo 1. razred, lahko prihajajo v območju umirjenega prometa in v območju za pešce v šolo tudi brez spremljanja, če to dovolijo starši, oziroma skrbniki (soglasje).

3.2 Šolar – pešec

Šolar – pešec mora uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev. Načrti šolskih poti opredelijo varnejše poti do šole in poudarijo nevarnejša, bolj izpostavljena mesta na šolskih poteh.

Šolar – pešec se mora pred prečkanjem ceste vedno ustaviti. Preden stopi na vozišče, preveri, ali se mu približujejo vozila, najprej pogleda levo, desno in še enkrat levo. Prečkanje ceste med parkiranimi vozili odsvetujejo (v primeru, če ni v bližini prehodov za pešce, naj šolar prečka cesto za zadnjim parkiranim vozilom).

Šolar – pešec naj uporablja podhode, nadhode in prehode za pešce. Na semaforiziranih prehodih za pešce mora počakati na zeleno luč za pešce in se prepričati s pogledom levo-desno, da so vozniki resnično ustavili. Na nesemaforiziranih prehodih je potrebno pozornost nameniti približujočim vozilom, da se ta ustavijo in šole nato šolar varno prečka cesto. Šolar naj bi prečkanje naznanil z dvignjeno roko.

Prvošolci morajo imeti na poti v šolo in domov spremljanje polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let in mladoletniki, če je tako dogovorjeno s starši ali skrbniki.

Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevnik, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm².

Učenci 1. in 2. razreda morajo na poti v šolo in iz nje, poleg odsevnika, okoli vratu nositi rumeno rutico.

Šole, organizirane skupine staršev, organizacije za varnost cestnega prometa, ustanove, društva ali druge institucije lahko organizirajo in izvajajo varstvo otrok v cestnem prometu, na prehodih za pešce, skladno z določili Zakona o pravilih cestnega prometa (vloga šolskih prometnikov, ki pomagajo otrokom varno prečkati cesto na označenih prehodih za pešce).

Pešci morajo hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje. Pešca – šolarja lahko izjemoma usmerimo tudi na vozišče, če tam ni pločnika, pešpoti, kolesarske steze, hkrati pa zagotovimo na teh odsekih znižano hitrost do 30 km/h s celostno prometno ureditvijo. Enako velja tudi v primeru izjeme, ko pešca usmerimo na desno stran vozišča v smeri hoje.

3.3 Šolar – kolesar

Otrok mora imeti med vožnjo s kolesom na glavi ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado. Enako velja tudi v primeru, če se vozi na kolesu kot potnik. Otrok do šestega leta starosti sme voziti kolo le na pešpoti ali v območju za pešce, v spremstvu polnoletne osebe pa tudi v območju umirjenega prometa. Otrok do 14. leta starosti, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, sme voziti kolo v cestnem prometu le v spremstvu polnoletne osebe, ki lahko ob upoštevanju prometnih razmer spremlja največ dva otroka.

Učitelj, ki v osnovni šoli usposablja otroke za vožnjo s kolesom, sme spremljati največ pet otrok hkrati, če so drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo. Med opravljanjem kolesarskega izpita spremstvo ni potrebno, če so drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo.

Otrok se usposobi za vožnjo s kolesom, ko opravi kolesarski izpit in v osnovni šoli dobi kolesarsko izkaznico.

V cestni promet se lahko samostojno vključi z vožnjo kolesa otrok, ki je star najmanj osem let in ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico ter oseba, ki je starejša od 14 let.

Otrok od 12. do 14. leta starosti, ki ima pri sebi kolesarsko izkaznico in oseba, ki je starejša od 14 let, sme voziti v cestnem prometu kolo s pomožnim motorjem.

Šolar – kolesar mora uporabljati prometne površine, namenjene kolesarjem (kolesarske steze, poti). Če ob vozišču ni kolesarske steze ali pasu, mora kolesar voziti ob desnem robu vozišča (cca. 1 meter od roba vozišča). Pri tem je pomembno, da so bankine primerno urejene oz. utrjene.

Kolo mora biti tehnično brezhibno opremljeno (ustrezna višina sedeža, zavore, zvonec, odsevniki, žarometi). Kolesar mora poskrbeti, da je viden podnevi, ponoči, kot tudi ob zmanjšani vidljivosti (signalne barve na oblačilih, odsevni trakovi, svetilke).

Kolesar mora biti pozoren na dogajanje v prometu in upoštevati predpise. Pri hoji ob kolesu na vozišču je varneje, če kolesar hodi ob desni strani kolesa. Telefoniranje med vožnjo na kolesu je prepovedano in nevarno. Odsvetovana je tudi uporaba slušalk. Prevažanje sošolcev na prtljažniku je prepovedano in nevarno. Kolesarji morajo uporabljati kolesarske steze in voziti v skladu s prometnimi predpisi (upoštevati prometne znake in puščice na kolesarski stezi, ki določajo smer prometa na njej – napačna smer vožnje je najpogostejša napaka vseh kolesarjev).

Kolesarji smejo prečkati prehod za pešce le kot pešci in pred tem sestopiti s kolesa in ga potiskati ob sebi. Drugače je na prehodu za kolesarje, kjer pa vseeno velja prevoziti prehod z veliko mero previdnosti.

3.4 Kotalke, rolerji, skiro, rolka

Učenci, ki na poti v šolo uporabljajo kotalke, rolerje, rolko ali skiro, morajo obvezno uporabljati čelado in upoštevati prometne predpise (smer vožnje, primerna hitrost na pločniku) in ne smejo ovirati ali ogroziti pešcev in kolesarjev. Njihova hitrost ne sme preseči največje hitrosti, s kakršno se lahko gibljejo pešci.

3.5 Šolar – potnik/vozač

3.5.1 Prevoz z osebnim avtomobilom

Veliko šolarjev starši pripeljejo v šolo z avtomobilom. Pri tem je ključnega pomena, da so otroci vedno pravilno pripeti z varnostnim pasom ter, glede na njihovo starost, nameščeni v ustreznem varnostnem sedežu. Šolar, manjši od 150 cm, mora biti med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom, zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren otrokovi telesni masi. Za osnovnošolske otroke je primerna skupina II + III, kamor spadajo sedeži za otroke, težke med 15 in 36 kg oz. stare od 3 do 12 let. Otrok naj vstopa ali izstopa iz avtomobila na tisti strani, ki je obrnjena stran od prometa (npr. na pločnik).

3.5.2 Prevoz skupine otrok z osebnim avtomobilom

Skupino otrok sme z osebnim avtomobilom prevažati voznik, ki ima najmanj 3 leta vozniško dovoljenje za vožnjo motornega vozila kategorije B. Prevoz v takšni obliki se opravi samo, če dajo starši predhodno zanj pisno soglasje.

3.5.3 Prevoz skupine otrok z avtobusom

Skupino otrok, ki se prevaža z avtobusom, mora (razen pri prevozu v šolo in iz nje), spremljati najmanj en spremljevalec (učitelj, vzgojitelj, trener, star najmanj 21 let), ki poskrbi za varnost otrok pri vstopanju in izstopanju iz vozila ter za red in varnost otrok v avtobusu med vožnjo. Otroci morajo med vožnjo z avtobusom sedeti na sedežih in biti pripeti z varnostnim pasom.

Učenci, ki se vozijo s šolskim avtobusom, morajo upoštevati pravila obnašanja na avtobusu in tudi pravila čakanja na postajališčih šolskega avtobusa. Kratka in jasna pravila za učence, ki se vozijo s šolskim avtobusom ali kombijem, se lahko namestijo v vozilu (kot osnutek za pravila obnašanja na šolskem avtobusu in pravila čakanja na postajališčih šolskega avtobusa):

- ✚ Učenci naj pričakajo avtobus ali kombi na posebej označenem postajališču. Vedno počakajo, da se vozilo ustavi, nato varno in organizirano vstopijo vanj. Enako velja tudi po izstopu, stran od vozila, na varni površini počakajo, da le-to odpelje. Nato nadaljujejo svojo pot proti domu.
- ✚ Učenci morajo na šolskem avtobusu ali kombiju upoštevati voznikova navodila.
- ✚ Med vožnjo morajo biti pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi in obrnjeni v smeri vožnje.
- ✚ Med vožnjo ne motijo voznika, se ne prerivajo in ne kričijo.

3.6 Ravnanje prevoznikov šolarjev

- ✚ Na avtobusno postajališče pripeljejo s primerno hitrostjo.
- ✚ Avtobusi ali kombiji za določeno smer naj vedno stojijo na določenem mestu, da ne bi prihajalo do nepotrebnega tekanja in prerivanja otrok.
- ✚ Dokler učenci ne stojijo v vrsti, voznik ne odpre vrat vozila.
- ✚ Učenci naj vstopajo samo pri prvih vratih.
- ✚ Na avtobus dovolijo vstopiti samo po zakonu dovoljenemu številu učencev.
- ✚ Učenci vstopajo na avtobus ali kombi samo na šolskem postajališču.
- ✚ Odhodi in prihodi naj bodo točno po razporedu – morebitno zamudo je potrebno predhodno pravočasno sporočiti.

3.7 Ravnanje voznikov pri ustavljenem šolskem avtobusu

Udeleženci v prometu moramo posebno pozornost nameniti ustavljenim šolskim avtobusom in kombijem. Naša dolžnost je, da mimo ustavljenega vozila, ki stoji na cesti zunaj vozišča in je posebej označeno za prevoz skupine otrok in ima vključene varnostne utripalke, ker otroci vstopajo ali izstopajo, vozimo z zmanjšano hitrostjo in še posebej previdno, po potrebi vozilo tudi ustavimo. Ko je vozilo, ki je posebej označeno za prevoz skupine otrok in ima vključene varnostne utripalke, ker otroci vstopajo ali izstopajo, ustavljeno na smernem vozišču, vožnja mimo za vozila, ki vozijo po istem smernem vozišču, ni dovoljena, vozniki vozil, ki vozijo mimo po smernem vozišču za vožnjo v nasprotni smeri, pa morajo voziti z zmanjšano hitrostjo in posebno previdno ter po potrebi vozilo ustaviti.

4. PROMETNA VZGOJA OTROK V ŠOLI

Zaradi občutno povečanega prometa so najbolj izpostavljeni udeleženci v prometu ravno pešci, še posebej otroci. Prometna vzgoja v šoli poteka po modelu prometne vzgoje, ki prikazuje dejavnike, kateri določajo njeno učinkovitost v njihovih medsebojnih odnosih.

Uporaben model naj bi vseboval osnovne sestavine procesa poučevanja, in sicer opredelitev in organizacijo vsebine pouka, posredovanje vsebine učencu in oceno učnih rezultatov. Model z naštetimi sestavinami je Rothengatterjev model (Levičnik, Marjanovič Umek, Polič, 1986).

Vsebina pouka mora izhajati iz izobraževalnih ciljev, le-ti pa naj bi bili konkretni in naj bi poudarjali novo znanje, pozitivna stališča in varno vedenje. Vsako vedenje pa moramo razčleniti na posamezne enote (npr. prečkanje cestišča), predvideti strategije za učenje vedenja in uporabljati novo vedenje v novih situacijah (Zabukovec, Žlender, Polič, Divjak, Markl, 2007).

Učitelj naj bi bil pozoren tudi na naravo snovi glede na stopnjo otrokovega razvoja. Učno vsebino naj bi razdelil na ustrezne učne enote in upošteval spremenljivke, vezane na posameznega učenca, pouk ter socialne spremenljivke (Levičnik idr., 1986).

Posamezni učenci imajo lahko zelo veliko znanja o varnem vedenju in prometu, a se tega v njihovem vedenju ne opazi. Novejši programi se zato osredotočajo predvsem na vzpostavljanje in oblikovanje varnega vedenja. Pomembno pa je, da učenec pozna osnovne prometne pojme, ker bi ga neznani pojmi lahko zmedli (prav tam, 1986).

Pri mlajših otrocih je bolj učinkovito učenje ustreznega vedenja, pri starejših pa lahko dodamo tudi usvajanje pravil. Za mlajše učence je priporočljivo učenje v realnih prometnih situacijah, v katerih ni prometa ali v simuliranih situacijah v šoli (Zabukovec idr., 2007).

Prometno vzgojo v šoli poučujejo učitelji, največkrat v sodelovanju s policistom. Smiselno je tudi vključevanje staršev. Zakon o pravilih cestnega prometa poudarja odgovornost staršev, skrbnikov oz. rejnikov otrok, in sicer so le-ti dolžni skrbeti ali izvajati nadzorstvo nad otrokom ali mladoletnikom, ko je ta udeležen v cestnem prometu. Otroci svoje starše opazujejo pri vsakodnevnem ravnanju v cestnem prometu, zato je njihova vloga ključna pri pridobivanju potrebnega znanja, izkušenj in načel za varno udeležbo otroka v prometu. Le-ta je v začetku vključen v promet kot pešec in potnik, nekoliko pozneje pa tudi kot kolesar.

Starši imajo raje, da se njihovi otroci vključujejo v promet kot pešci, glede kolesarjenja so veliko bolj zadržani. Pri prometni vzgoji dajejo prednost prometnim predpisom, omejitvam, opozorilom, pojasnjujejo pomen prometnih znakov, opozarjajo na pravilno vedenje in razne nevarnosti. Prevečkrat pa starši pozabijo na lastno vedenje, ki ga otroci hitro posnemajo. Otroke opozarjajo na to, česar ne smejo, premalokrat pa povejo, kaj in kako morajo narediti v posamezni prometni situaciji (Levičnik idr., 1986).

Učitelji naj bi starše obvestili o težavah otrok v prometu, jim dali podrobna navodila o vsebinah in metodah prometne vzgoje, jim pojasnili pomembnost opazovanja in spremljanja vedenja njihovih otrok, jih prepričali o pomenu spodbude in pohvale. Kot že omenjeno, bomo učitelji na prvem roditeljskem sestanku na začetku šolskega leta starše ustrezno motivirali in seznanili z njihovimi nalogami.

4.1 PROMETNO PREVENTIVNE AKCIJE NA ŠOLI

4.1.1 Ob začetku šolskega leta

Ob začetku šolskega leta skupaj z občinskim svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu poskrbimo za varovanje otrok na zaznamovanih prehodih za pešce. V akciji sodelujejo policisti in prostovoljci.

4.1.2 Pasavček

V projekt so vključeni učenci 3. in 4. razreda. Namen projekta je spodbujanje pravilne uporabe otroških varnostnih sedežev ter varnostnih pasov med vožnjo v avtomobilu. Osrednja figura projekta je lik Pasavčka, ki na zabaven način opozarja otroke: Red je vedno pas pripet. Projekt poteka celo šolsko leto v sodelovanju s starši, policijo in Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

4.1.3 Kolesarski izpit

Usposabljanje za vožnjo s kolesom se začne v 5. razredu osnovne šole s teoretičnim usposabljanjem in pridobivanjem znanja o prometnih znakih, pravilih in ustreznem ter varnem ravnanju v prometu ter nadaljuje s praktičnim pripravljanim na spretnostnem in kolesarskem poligonu za opravljanje kolesarskega izpita. Na praktičnem poligonu se učenci preizkušajo v vožnji z levo oz. desno roko, vijuganjem med ovirami ... Na kolesarskem poligonu se srečujejo s praktičnimi situacijami v prometu, kot so speljevanje, ustavljanje, zavijanje v levo in desno, prehitevanje ... Uspešno opravljena vožnja na obeh poligonih je pogoj za opravljanje praktične vožnje na cesti.

4.1.4 Policist Leon svetuje

Projekt Policist Leon svetuje je namenjen učencem 5. razreda in posredno seveda tudi njihovim staršem. Z razredničarko in učenci sodeluje policist našega šolskega okoliša. Ob začetku šolskega leta učenci prejmejo delovni zvezek, ki vsebuje veliko poučnih zgodb z nasveti za varnost. Projekt se izvaja v okviru razrednih ur, učenci pa delovni zvezek odnesejo tudi domov, da se o obravnavanih vsebinah pogovorijo še s starši. Vsebine, ki se jim posvetijo, so pereče in aktualne – vandalizem, nasilje, varnost v prometu, pirotehnika, pasti interneta ...

4.1.5 Prometna kača

V okviru Evropskega tedna mobilnosti izvajamo aktivnost prometne kače. Igra stimulira trajnostno mobilnost, prometno varnost in gibanje, saj spodbuja okolju prijazna potovanja kot so hoja, kolesarjenje, javni prevoz, šolski avtobus, skupinska vožnja z avtomobilom in kombinirana potovanja (del poti se opravi z avtomobilom in del poti peš). Vključeni so učenci od 1. do 5. razreda.

4.1.6 Program Jumicar

Učenci 4. in 5. razreda se že nekaj let preizkušajo v vlogi voznika avtomobila na akumulator po poligonu s pravo cestno ureditvijo. Na drugačen način ponovijo prometna pravila in jih poskušajo čim bolj upoštevati v vožnji po poligonu.

4.1.7 Razredne ure, ekskurzije, izleti, sprehodi, dnevi dejavnosti

Skladno s programom razrednih ur učitelji razredniki v svojih razredih izvedejo najmanj dve uri na temo prometne varnosti. Obravnavajo tudi načrt varnih prometnih poti. V nižjih razredih namenijo več ur, oziroma več časa varni poti v šolo. Učenci prvega razreda dobijo na prvi šolski dan rumene rutice, kape in odsevnike. Učiteljica jih večkrat pelje do označenega prehoda za pešce in uči varno prečkati cestišče. Ravno tako skupaj s policistom spoznavajo varno hojo v šolo. Na sprehodih, izletih, ekskurzijah, dnevih dejavnosti učence opozarjamo na pravilno vedenje v prometu, se ustavimo ob prometnih znakih in razložimo njihov pomen.

Šolski okoliš nima pločnikov, zato moramo biti še posebej pozorni na varnost v prometu. Učence navajamo na hojo ob robu cestišča, po dva in dva v strnjeni koloni. Na ozkem in nepreglednem delu cestišča hodijo en za drugim. Za varnost na ekskurzijah in izletih poskrbimo tako, da učitelj, ki je vodja dneva dejavnosti, pripravi prometno-varnostni načrt s cilji, preventivnimi ukrepi in dolžnostmi posameznega spremljevalca ter statističnimi podatki otrok.

4.2 TUDI STARŠI SO MENTORJI OTROK UDELEŽENCEV V PROMETU

Priporočila staršem in drugim odraslim za večjo varnost otrok:

- ✚ Mlajši otrok (do 7. leta starosti, pa tudi kasneje, v zahtevnejših ali novih prometnih situacijah) potrebuje spremstvo odraslega.
- ✚ Prvošolci in drugošolci morajo obvezno imeti rumeno rutico in kresničko skozi celo šolsko leto.
- ✚ Otroci naj uporabljajo načrtovane šolske poti, s katerimi se seznanijo v šoli in v sodelovanju s starši.
- ✚ Otroka odrasli poučimo in vzgajamo, katera šolska pot je varnejša in kako ustrezno varno ravna.
- ✚ Otrok hodi po pločniku, ali ob levem robu cestišča, če ni pločnika, cesto prečka samo na označenem prehodu za pešce ali pri zeleni luči na semaforju, ter vedno preveri (levo-desno-levo), ali je pot prosta.
- ✚ Starejši otroci naj poskrbijo za svojo vidnost ter upoštevanje prometnih predpisov in naj ne uporabljajo mobilnega telefona v prometu.
- ✚ Otroci morajo biti med vožnjo pripeti z varnostnim pasom in glede na višino (do 150 cm) nameščeni v ustrezen otroški varnostni sedež.
- ✚ Na šolskem prevozu otroci sedijo vsak na svojem sedežu, pripeti z varnostnim pasom, šolsko torbo naj imajo na tleh poleg sebe.
- ✚ Na kolesu morajo obvezno imeti kolesarsko čelado.
- ✚ Otrokom smo s svojim ravnanjem zgled, zato poskrbimo, da smo vedno pripeti, strpni in skrbni do drugih udeležencev v prometu.

4.2.1 Otrok v prometu

Naši otroci se dnevno vključujejo v promet. Srečujejo se s prednostmi in tudi z nevarnostmi sodobnega prometa. Otroci do desetega leta še ne znajo in ne zmorejo samostojno sodelovati v prometu. Promet doživljajo drugače, velikokrat jim preusmeri pozornost kaj na drugi strani ceste in ob tem pozabijo na vsa pravila, pri hoji in teku še niso dovolj spretni, kaj šele, da bi obvladali vožnjo kolesa tako dobro, da bi lahko varno sodelovali v prometu. Otroci so manjši kot odrasli, zato ne vidijo čez parkirana vozila ali zabojnike za smeti. Pri hoji in teku še niso dovolj spretni, predvsem pa imajo v prometu težave zaradi postopnosti zaznavnega in spoznavnega razvoja. Naloga nas, odraslih, je, da poskrbimo za njihovo varnost in jih naučimo, kako varno ravnati v prometu. Pri tem se moramo zavedati, da otroci:

- nimajo tako širokega vidnega polja kot odrasli in zato kasneje vidijo vozila, ki prihajajo z leve ali desne,
- dobro slišijo, vendar ne vedo natančno, iz katere smeri prihaja vozilo,
- ne zmorejo presoditi hitrosti vozil in ocenjevati razdalj,
- še vedno imajo težave pri razlikovanju levo, desno,
- nekateri nimajo dolgotrajne koncentracije,
- pozornost preusmerjajo na objekte, ki jih pritegnejo,
- ne zmorejo posploševanj in uporabe splošnih pravil, kot npr. kako prečkamo cesto,
- zaradi razvoja mišljenja pogosto mislijo, da jih voznik vidi, če oni sami vidijo vozilo, ki se približuje, vendar to velikokrat ne drži.

Največ žrtev med otroki-pešci je od 4. do 7. leta, ko še ne zmorejo izpolnjevati vseh zahtev sodobnega prometa. Zato jim moramo odrasli nuditi pomoč, jih učiti, dajati nasvete, jih voditi in nadzirati.

Zakon o pravilih cestnega prometa predpisuje, da otrok, mlajši od 7 let, ne sme samostojno sodelovati v prometu, ampak mora biti v spremstvu odrasle osebe. Odrasli se moramo še posebej zavedati, da smo s svojim obnašanjem in ravnanjem v prometu otroku vzor, zato moramo vedno upoštevati prometne predpise in varno ravnati.

Pomembno je, da je otrok oblečen v svetla oblačila. Pri slabi vidljivosti in mraku mora nositi kresničko, ki jo pripne ob žep ali šolsko torbo, da le-ta prosto niha in odseva svetlobo. Otroci v 1. in 2. razredu morajo celo šolsko leto nositi rumeno rutico, ki ostalim udeležencem sporoča, da so šele začetniki v prometu in da morajo biti zato še posebej previdni.

4.2.2 Prometni znaki, označbe in signalizacija

Pravilnik o prometni signalizaciji in prometni opremi na cestah (32. člen) določa, da so označbe na vozišču in drugih prometnih površinah bele barve.

Nov Pravilnik o prometni signalizaciji in prometni opremi na cestah, objavljen 21. 12. 2015 v Uradnem listu RS, opredeljuje nov prometni znak »šolska pot« (3502), ki mora biti postavljen skladno z načrtom šolskih poti na cesti oz. njenem delu, kjer poteka šolska pot, izvedba znaka pa je dopustna tudi kot troznak ali zastava.

Vir: http://www.mzi.gov.si/fileadmin/mzi.gov.si/pageuploads/Infrastruktura/predlogi_predpisov/PPS_192_23062015_splet.pdf

Vertikalna signalizacija, ki se nanaša na območja šol:

- Otroci na vozišču – 1116 in 1116-1 (bližina mesta na cesti ali njenem delu zunaj naselij, kjer se pogosto zadržuje več otrok, ki prečkajo cesto, hodijo po njej ali tam čakajo na prevoz, v različicah tudi za šolo – 1116-2 in 1116-3, vrtec, igrišče – v neposredni bližini inštitucij).

Vir: http://www.mzi.gov.si/fileadmin/mzi.gov.si/pageuploads/Infrastruktura/predlogi_predpisov/PPS_192_23062015_splet.pdf

- Območje umirjenega prometa – 2427 (mesto v naselju, kjer se začne območje, v katerem imajo pešci prednost pred vozili in je dovoljena igra otrok).

Vir: http://www.mzi.gov.si/fileadmin/mzi.gov.si/pageuploads/Infrastruktura/predlogi_predpisov/PPS_192_23062015_splet.pdf

- Otroci na vozišču – 2429 (bližina mesta v naseljih, kjer se lahko na cesti zadržuje več otrok, tudi v kombinaciji zunaj naselij z znakom 2433 – avtobusno postajališče).

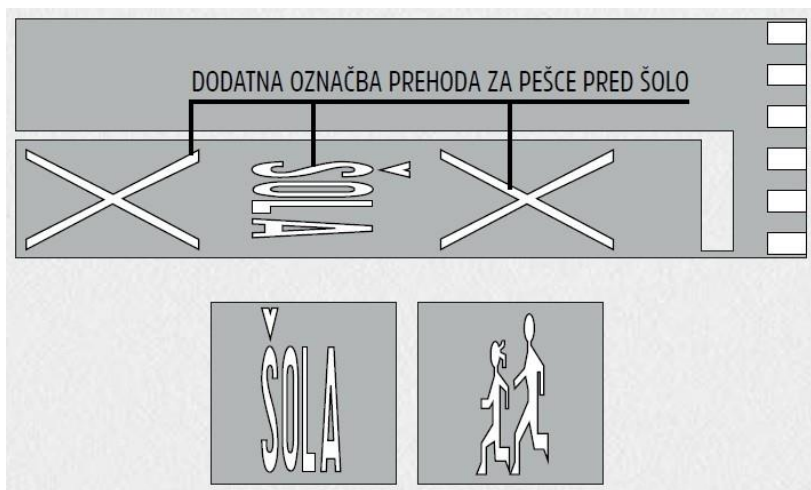

Vir: http://www.mzi.gov.si/fileadmin/mzi.gov.si/pageuploads/Infrastruktura/predlogi_predpisov/PPS_192_23062015_splet.pdf

Horizontalna signalizacija, ki se nanaša na območja šol:

- Neprekinjena široka prečna črta – 5211 v kombinaciji z dodatno samostojno označbo 5231 – 4, ki označuje prehod za pešce na območju, kjer je šolska pot (napis ŠOLA – »bližina šole« - 5503 je lahko nadomeščen s simbolom »Otroci na vozišču« - 5606).

Vir: https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2015/04/smernice_%C5%A1olske_poti_AVP_2016.pdf

Še posebej je pomembno, da otroci poznajo tudi naslednje prometne znake:

Prepovedano za pešce

Prehod za pešce

Ustavi!

4.2.3 Hoja po cesti brez pločnikov

Večina šolskega okoliša OŠ Vinica je brez pločnikov, primanjkuje varnih prehodov za pešce, veliko je nevarnih ovinkov, odsekov in nepreglednih delov, primanjkuje ustrezne prometne signalizacije. Naše učence učimo hoditi ob levem robu ceste. Tako vidijo prihajajoče vozilo in se mu lahko pravočasno umaknejo, tudi če jih voznik spregleda ali vozi nepravilno. Izjemoma, če je tako res varneje, pešec hodi ob desnem robu cestišča. Če je rob ceste zelo ozek, moramo biti pozorni tudi na to, da otroke opozorimo, da ne hodijo po dva ali trije drug zraven drugega, ampak drug za drugim.

4.2.4 Prečkanje ceste

Prečkanje ceste velja za eno izmed zahtevnejših strategij v cestnem prometu. Tudi od odraslih zahteva veliko znanja, pozornosti in previdnosti. Da bi otroka postopno pripravili na samostojno in varno prečkanje ceste, razdelimo postopek na več delov. Naučimo ga izbirati najvarnejša mesta za prečkanje ceste, ustaviti se pred robom pločnika, kako opazovati promet in presojati, kdaj lahko prečka cesto, če je le mogoče, takrat, ko se ne približuje nobeno vozilo, dejanskega prečkanja ceste.

Pred prečkanjem ceste se vedno ustavimo. Otrok je večkrat nepredvidljiv, nenadoma se lahko odloči, da bo stekel in hitro spreminja smer gibanja. Najprej torej poiščemo najvarnejša mesta, kjer bo otrok prečkal cesto. Pomembno je, da izberemo površine, na katerih vozniki lahko pravočasno opazijo otroka in da v bližini niso parkirana vozila, zabojniki ali druge ovire, ki otroku zastirajo pogled.

Ko nameravamo prečkati cesto ali ko smo pred križiščem, se moramo vedno ustaviti korak od roba pločnika ali roba vozišča. Otroka navajamo na to, da se pred prečkanjem ceste vedno ustavi in glasno reče »stoj«.

Otroka navajamo, da preden stopi na vozišče, najprej pogleda, ali se mu približujejo vozila. Pogledati mora na levo, na desno in še enkrat na levo, ker vozilom, ki prihajajo z leve, najprej križamo pot. Ker imajo otroci ožje vidno polje kot odrasli, morajo, da bi res dobro videli, obračati na levo in desno tudi glavo. Dobro je, da smo pozorni na to, da otrok pravilno pogleda na levo in desno in ob tem tudi opazi dogajanje na cesti. Od njega lahko zahtevamo, da le-to tudi opiše. Vedno naj opazuje in glasno izgovarja: levo, desno, levo ...

Šele, ko se prepričamo, da se otrok res zna ustaviti ob robu pločnika in opazovati promet, lahko začnemo z najtežjim delom, prečkanjem ceste. Prva prečkanja naj bodo na ozki, neprometni cesti. Otroci še niso sposobni ugotoviti razdalje in hitrosti vozil, zato jih navajamo, da prečkajo cesto le, če z obeh strani ne prihaja nobeno vozilo ali takrat, ko voznik ustavi in mu jasno pokaže, da lahko prečka cesto.

Priporočljivo je, da otrok večkrat sam ponovi pravila ob prečkanju ceste. Pri tem ga opazujemo in po potrebi popravljamo: Ustavim se na robu pločnika. Pogledam na levo, pogledam na desno, še enkrat pogledam na levo. Prečkam. Na sredini ceste še enkrat pogledam na desno.

Otrok si bo najhitreje in najlažje zapomnil pravila varnega prečkanja, če bomo v njegovi navzočnosti tudi mi ravnali tako, kot pričakujemo od njega. Nič ne bo narobe, če kdaj zamenjamo vloge in je otrok tisti, ki nas uči varnega prečkanja ceste.

Otroci se morajo naučiti in si pridobiti izkušnjo, da cesto prečkajo z normalnimi koraki, nikakor ne v teku. Voznik ima tako več možnosti, da pravočasno ustavi. Pomembno je, da se otrok sredi ceste ne premisli, v katero smer bo prečkal cesto in da ne steče nazaj.

Otroka naučimo, da se hodi po desni strani zebre. Tako se ne zaletavamo v pešce, ki prihajajo z nasprotne strani ceste, poleg tega pa smo v trenutku, ko stopimo na cesto, dva do tri metre

bolj oddaljeni od vozil, ki prihajajo z naše leve strani in ima voznik več časa in prostora, da ukrepa.

Če imamo v bližini šole nevarne in bolj prometne ulice, je smiselno, da otroke usposobimo tudi za prečkanje na bolj nevarnih delih. Tudi pri prečkanju cestišča z gostejšim prometom veljajo vsa že omenjena pravila. Razlika je v tem, da je promet na takšni cesti bolj gost in bo otrok težko počakal, da ne bo vozil, ki bi se približevala prehodu. Naučimo ga, da se ustavi ob robu ceste. Na cesto stopi le, ko se vozilo ustavi oz. se ustavijo vozila z obeh smeri, če je promet zelo gost. Na polovici ceste mora pogledati na desno in preveriti, ali se z druge strani ne približujejo vozila. Če niso dovolj oddaljena, naj počaka, da se ustavijo in šele nato nadaljuje pot. Nikoli naj ne hodi ali teče nazaj.

4.3 PREGLED NAČRTA ŠOLSKIH POTI

Načrt šolskih poti je nastal z namenom povečanja varnosti otrok na poti v šolo in tudi z namenom opozoriti na nevarna mesta na poti, tako otroke in starše, kot tudi prevoznika in občino. Tako smo lahko bolj pozorni na nevarna mesta, hkrati pa pokličemo odgovorne k izboljšavam le- te.

Na začetku šolskega leta bodo razredniki otroke in starše seznanili z načrtom šolskih poti. Opozorili jih bodo na nevarna mesta, ki jih na njej najdemo in jih opomnili, kako bodo najvarneje prišli do šole.

Osvežili bomo tudi znanje prometnih pravil in prometnih znakov ter pravila prečkanja ceste ter drugega obnašanja v prometu. O varnosti v prometu bomo govorili skozi celo šolsko leto, hkrati pa tudi spremljali spremembe na poti v šolo.

5. ŠOLSKI OKOLIŠ OSNOVNE ŠOLE VINICA

Šolski okoliš OŠ Vinica zajema naslednja naselja:

VINICA, SEČJE SELO, UČAKOVCI, VUKOVCI, DAMELJ, DRAGA, KOT PRI DAMLJU, SINJI VRH, DALNJE NJIVE, GORICA, DRENOVEC, LADROVICA, HRAST, PERUDINA, STARA LIPA, NOVA LIPA, DREŽNIK, OGULIN, BOJANCI, GOLEK, PODKLANEC, ZILJE, BALKOVCI, PRELOKA.

Našo šolo obiskujejo tudi učenci iz drugih šolskih okolišev, in sicer iz krajev HRIB, PAUNOVIČI, BELČJI VRH ter iz HRVAŠKE.

Učenci, ki prebivajo na VINICI, SEČJEM SELU in OGULINU, v šolo prihajajo peš. Glavnino naših učencev predstavljajo vozači (75 %).

Nekateri učenci se v lepem vremenu v šolo pripeljejo s kolesom (višji razredi – 7.–9. razred). Uporabljajo kolesarsko čelado, imajo ustrezno opremljeno kolo in opravljen kolesarski izpit. Pri šoli imajo zagotovljeno parkirišče za kolesa.

Učenci vozači se v šolo pripeljejo z organiziranim prevozom skladno z voznim redom. Zagotavljamo jim varen prihod in odhod iz šole (pot od postajališča do šole je varna, pri odhodu domov učence na postajališče spremlja učitelj, ki poskrbi, da varno pričakajo prevoz in vanj tudi varno vstopijo, pešpot do šole je opremljena s stebričem, ki preprečuje vožnjo vozil do vhodnih vrat šole).

KRAJ	PRIHOD
Vinica	peš
Sečje selo	peš
Učakovci	avtobus
Vukovci	avtobus
Damelj	avtobus
Draga	avtobus
Kot pri Damlju	avtobus
Sinji Vrh	avtobus
Daljne njive	avtobus
Gorica	avtobus
Drenovec	avtobus
Ladrovica	avtobus
Hrast	kombi
Perudina	kombi
Stara Lipa	avtobus
Nova Lipa	avtobus
Drežnik	avtobus
Ogulin	peš
Bojanci	kombi
Golek	avtobus/peš
Podklanec	avtobus
Zilje	avtobus
Balkovci	avtobus
Preloka	avtobus

DRUGI OKOLIŠI

KRAJ	PRIHOD
Hrib	avtobus
Paunoviči	starši
Belčji Vrh	starši
Hrvaška	kombi, starši

5.1 REZULTATI ANKETE O VARNIH ŠOLSKIH POTEH

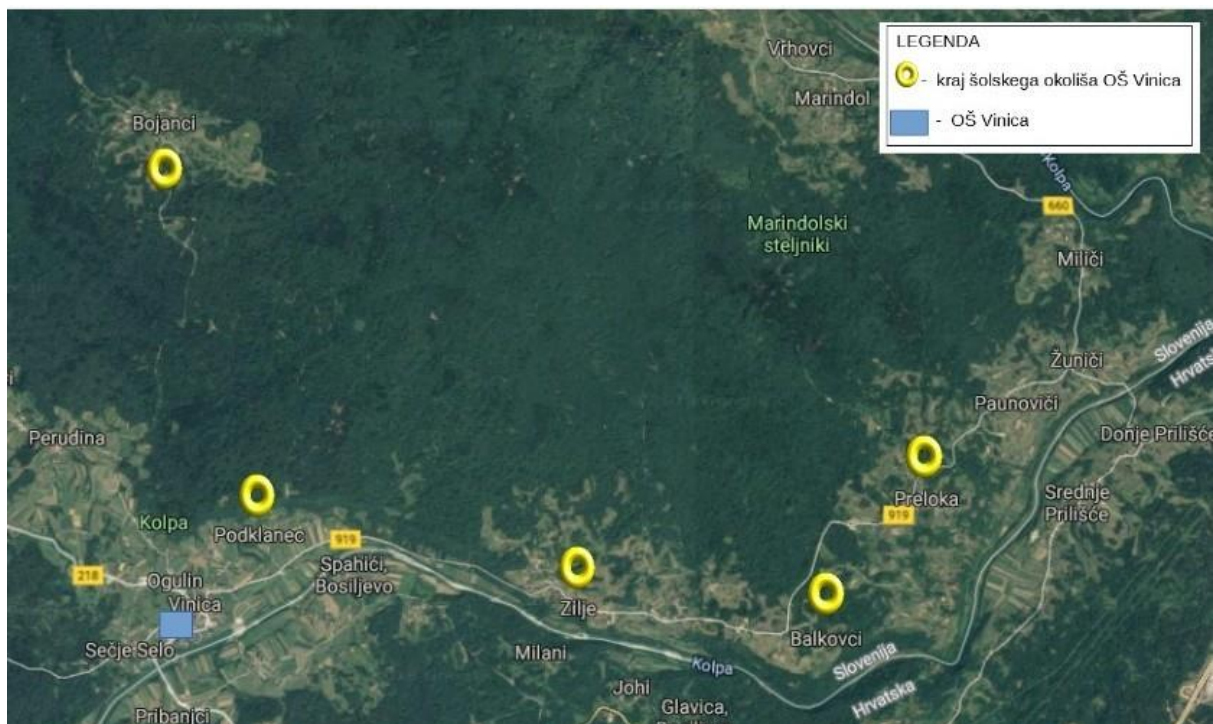
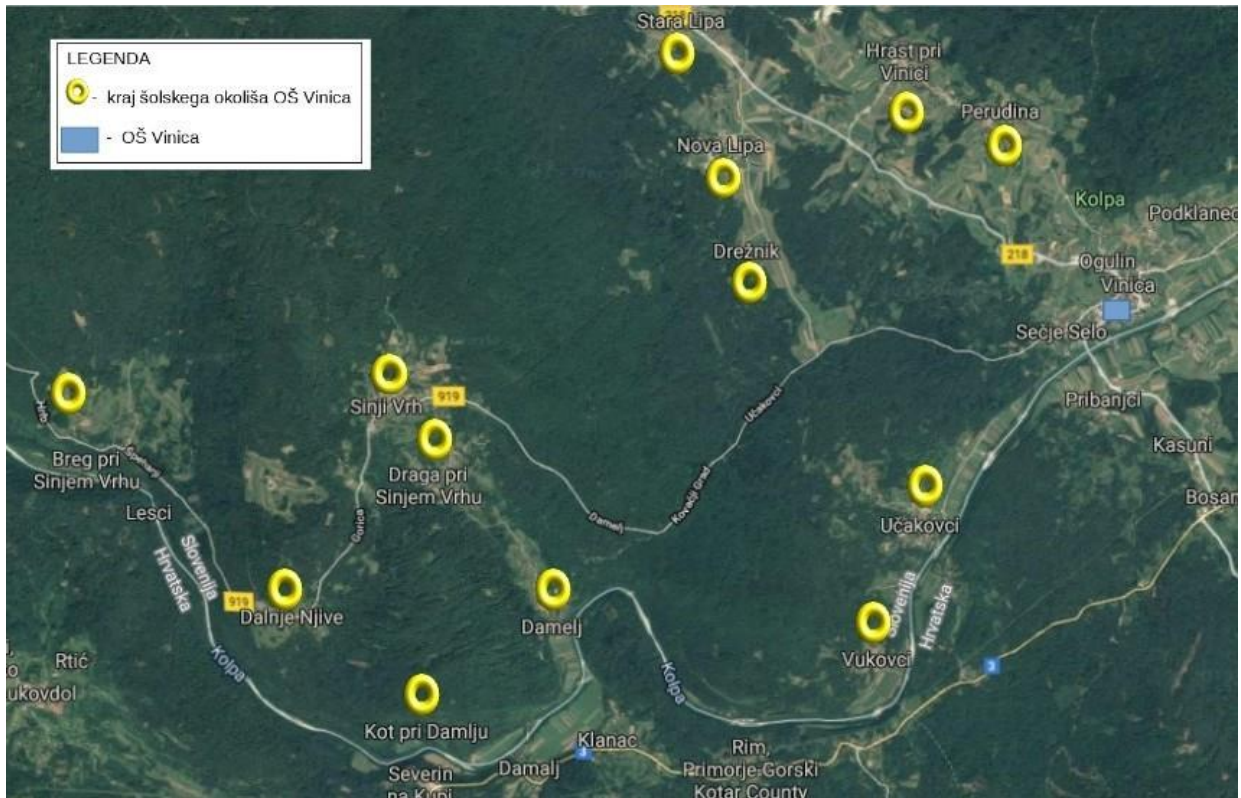
Anketa o varnih šolskih poteh je pokazala, da starši niso zadovoljni z ureditvijo šolskih poti. V svojih odgovorih so opozorili na številne nevarne prometne situacije v posameznih vaseh in v Vinici ter podali različne predloge za rešitev posameznih situacij.

Starši in učenci so kot nevarna mesta izpostavili neurejena avtobusna postajališča, ki jih je na poti otrok v šolo kar veliko. Opozorili so tudi na ceste, ki po večini nimajo pločnikov in prehodov za pešce. Izpostavili so veliko pomanjkanje prometne signalizacije in opozorili tudi na veliko število voznikov, ki ne upoštevajo omejitev hitrosti.

Najbolj sporna se jim zdi pešpot iz Sečjega sela in Vinice. Otroci tam hodijo po ozki cesti, brez pločnika in z nepreglednimi ovinki. Ob cesti so večkrat parkirani tudi avtomobili, ki predstavljajo dodatne ovire na poti v šolo.

Pri šoli smo poskrbeli za prometno varnost otrok z izgradnjo novega avtobusnega postajališča in varne poti med postajališčem in šolo. Zavedamo pa se, da je šolska pot za učence, ki v šolo hodijo peš, zelo nevarna.

5.2 PRIKAZ ŠOLSKEGA OKOLIŠA

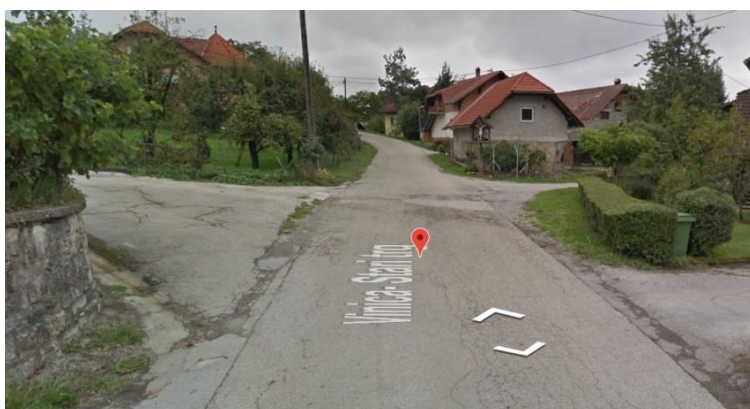

6. PRIKAZ PEŠPOTI Z OPISOM NEVARNIH MEST

6.1 Pešpot Seče selo–OŠ Vinica

Nevarno mesto št. 1:

Pešpot se nahaja na lokalni cesti Vinica–Stari trg. V bližini je nepregleden ovinek, ki voznikom in pešcem zastira pogled. Omejitev je sicer 50 km/h, a veliko voznikov iz smeri Sinji Vrh na tem delu omejitve večkrat ne upošteva. V zadnjem letu je opaziti porast prometa tovornih vozil. Otroci hodijo po cesti brez pločnika in označenega prehoda za pešce. Na poti v

šolo in domov hodijo ob levem robu cestišča, kjer je dovolj prostora, da se lahko umaknejo vozilom, v nasprotnem primeru po desnem robu cestišča. Previdno prečkajo cesto na najbolj preglednem mestu.

Nevarno mesto št. 2:

V nadaljevanju pot postane nevarnejša. Otroci hodijo po cesti brez pločnika, na eni strani ceste je manjša klančina, na drugi strani brežina, zato se težje varno umaknejo vozilom. V nadaljevanju poti je nepregleden ovinek.

Nevarno mesto št. 3:

Tudi v nadaljevanju poti je na eni strani brežina, na drugi klančina, le v obratni smeri. Pri kapelici je nepregleden ovinek. Otroci hodijo po levem robu cestišča, če jih je več, drug za drugim. Ob nevarnosti se ustavijo ob robu cestišča. Omejitev vozil na tem odseku je 50 km/h.

Nevarno mesto št. 4:

Pot se nadaljuje brez pločnika. Otroci hodijo ob levem robu cestišča, če jih je več, drug za drugim. Ob nevarnosti se ustavijo ob robu cestišča oz. lahko stopijo tudi na dvorišče stanovalcev tega dela. Omejitev vozil na tem odseku je 50 km/h. Na najbolj preglednem delu prečkajo cestišče. Po šolski avtobusni postaji in urejeni poti varno nadaljujejo pot v šolo.

6.2 Pešpot Vinica–OŠ Vinica

Nevarno mesto št. 5:

Otroci hodijo po cesti brez pločnika. V šolo pridejo po levi strani cestišča, domov se vračajo po desni strani. Omejitev na tem območju je 50 km/h. Še posebej je nevaren dovoz do šole. Starši parkirajo avtomobile na dovozu in otrokom zastirajo pogled na cestišče.

Nevarno mesto št. 6:

Otroci hodijo po cesti brez pločnika. Z desne strani se priključi stranska cesta. Velikokrat so bankine na tem delu neurejene in nevarne. Po cesti se velikokrat vozijo težko natovorjena tovorna vozila, ki ne upoštevajo prometnih predpisov in predpisane omejitve, 50 km/h, otroci se težje varno umaknejo s cestišča. Na poti v šolo otroci hodijo po levi strani cestišča, kjer je zasajena živa meja, ki jim zastira pogled in onemogoča, da bi se varno umaknili s cestišča, ko se srečata dva avtomobila oz. avtomobil in tovorno vozilo ali avtobus.

Nevarno mesto št. 7:

Nevaren odsek šolske pešpoti se nahaja poleg zdravstvenega doma. Avtomobilom, ki so parkirani na parkirišču zdravstvenega doma, pri vključevanju na cesto zastira pogled živa meja. Zaradi pomanjkanja parkirnih prostorov so avtomobili velikokrat parkirani ob cestišču

ali celo na cestišču, kar predstavlja veliko nevarnost za pešce, predvsem mlajše, ki so manjši in ne vidijo prek avtomobilov.

Nevarno mesto št. 8:

Nevarnost predstavlja zoženo cestišče pri hišni št. 40. Cestišče je tako ozko, da se težko srečata dva avtomobila, še večji problem predstavlja, če pride nasproti tovorno vozilo ali avtobus. Pešec se v takem primeru nima kam varno umakniti. Predlagamo prometni znak prednost vozil iz nasprotne smeri, zmanjšanje hitrosti vozil.

Nevarno mesto št. 9:

Prehod za pešce, ki je na nepreglednem ovinku, predstavlja nevarnost za pešce. Vozniki se velikokrat ne držijo predpisane omejitve hitrosti, 50 km/h. Predlagamo primerno prometno signalizacijo, ki bi voznike pravočasno opozorila na prehod za pešce.

Nevarno mesto št. 10:

Otroci hodijo po desni strani cestišča, po pločniku. Odsek je zelo nevaren za otroke, ki morajo prečkati cestišče, da bi lahko hodili po pločniku. Po levi strani cestišča hoja ni varna, ker je cesta čisto do hiš. Predlagamo primerno prometno signalizacijo in dodaten prehod za pešce. Glede na to, da je v bližini oster in nevaren ovinek, bi lahko omejili hitrost vsaj na 40 km/h.

Nevarno mesto št. 11:

Prehod za pešce je postavljen na nepreglednem delu. Premalo prometne signalizacije, ki bi voznike opozorila na prehod za pešce.

Na celotni pešpoti, od centra Vinice do konca Sečjega sela, predlagamo območje umirjenega prometa z ležečimi ovirami.

6.3 Pešpot Golek–OŠ Vinica

Pešpot iz Goleka pri Vinici poteka po lokalni cesti brez pločnika in označenih prehodov za pešce. Po cesti ni veliko prometa.

Otrok hodi po skrajnem levem robu ceste in previdno prečka cesto, če je to potrebno.

7. PRIKAZ ŠOLSKIH PREVOZOV

7.1 Vozni red šolskih prevozov

Prevozi so organizirani po voznem redu avtobusov podjetja MPOV ter s šolskim kombijem, s katerim se opravlja prevoz otrok na relaciji do Bojancev, Perudine in Hrasta ter v sosednjo Hrvaško. Zjutraj je en dovoz z avtobusom in en s šolskim kombijem ter dva razvoza po pouku, vendar ne za vse relacije. Vozni red je usklajen s koncem pouka.

PROGA	ODHOD ZJUTRAJ	PRIHOD V ŠOLO	ODHOD DOMOV
Hrib	7.00	7.35	14.45
Dalnje Njive	7.05		
Sinji Vrh	7.10		
Draga pri Sinjem Vrhu	7.15		
Kot pri Damlju	7.20		
Damelj	7.25		
Vukovci	6.40, 7.40	6.50, 7.50	14.25
Učakovci	6.43, 7.43		14.25, 14.50 (s trga)
Gornji Podklanec, Golek	7.18	7.25	13.30
Preloka	7.05	7.25	13.30 14.45
Balkovci	7.08		
Zilje	7.10		
Spodnji Podklanec	7.14		
Dragatuš	7.05		
Stara Lipa	7.10	7.28	13.10 14.45
Nova Lipa	7.15		
Drežnik	7.18		
Hrast	7.22		
Drenovec	7.25		
Vinica	7.28		

VOZNI RED ŠOLSKEGA KOMPIJA

PROGA	ODHOD ZJUTRAJ	PRIHOD V ŠOLO	ODHOD DOMOV
Perudina	7.02	7.10	14.15
Hrast	7.05		
Vinica	7.10		
Bojanci	7.20	7.30	14.45
Vinica	7.30		
Hrvaška – Žubrinci, Spahići, Sela Bosiljevska	7.45	8.00	13.55
Hrvaška – Pribanjci, Bosanci, Kasuni	8.05	8.15	13.30

7.2 Relacije šolskih prevozov s postajališči

7.2.1 Stara Lipa–Drenovec–Nova Lipa–Drežnik–Vinica

7.2.1.1 Stara Lipa

Avtobusna postaja Stara Lipa se nahaja na državni cesti. Omejitev hitrosti v naselju je zelo kratka, zato je vozniki večkrat ne upoštevajo. Mesto je nevarno, ker morajo otroci zjutraj prečkati cesto, naselje pa nima prehoda za pešce. Predlagamo ureditev prehoda za pešce s pripadajočo svetlobno signalizacijo.

Iz vasi hodijo otroci po cesti brez pločnika in označenega prehoda za pešce. Do postajališča hodi otrok previdno ob levem robu ceste, previdno prečka cesto, če je to potrebno.

7.2.1.2 Nova Lipa

Avtobusni postajališči šolskega avtobusa se nahajata na lokalni cesti pod vasjo. Avtobus otroke pobere in odloži na isti strani ceste, otrokom ceste ni treba prečkati.

Iz vasi hodijo otroci po cesti brez pločnika in označenega prehoda za pešce. Do postajališča hodi otrok previdno ob levem robu ceste, previdno prečka cesto, če je to potrebno.

7.2.1.3 Drežnik

Avtobusni postajališči šolskega avtobusa se nahajata na lokalni cesti pod vasjo. Avtobus otroke pobere in odloži na isti strani ceste, otrokom ceste ni treba prečkati.

Iz vasi hodijo otroci po cesti brez pločnika in označenega prehoda za pešce. Do postajališča hodi otrok previdno ob levem robu ceste, previdno prečka cesto, če je to potrebno.

7.2.1.4 Ladrovica

Avtobus v naselju Ladrovica pobere otroke na nasprotni strani državne ceste. Na cesti ni prehoda za pešce, omejitev hitrosti je 90 km/h. Postajališče leži tudi poleg nepreglednega ovinka. Prehod ceste je za otroke zelo nevaren.

Predlagamo omejitev hitrosti, postavitev avtobusne postaje in prehoda za pešce.

7.2.1.5 Drenovec

Avtobus pobere otroke v naselju, kjer ni avtobusne postaje in označenega prehoda za pešce. Postajališče leži pri nepreglednem ovinku. V naselju ni pločnika.

Predlagamo izgradnjo pločnika čez celo naselje, označitev prehodov za pešce in postavitev avtobusne postaje.

Do postajališča hodi otrok previdno ob levem robu ceste, previdno prečka cesto, če je to potrebno.

7.2.2 Vukovci–Učakovci–Vinica

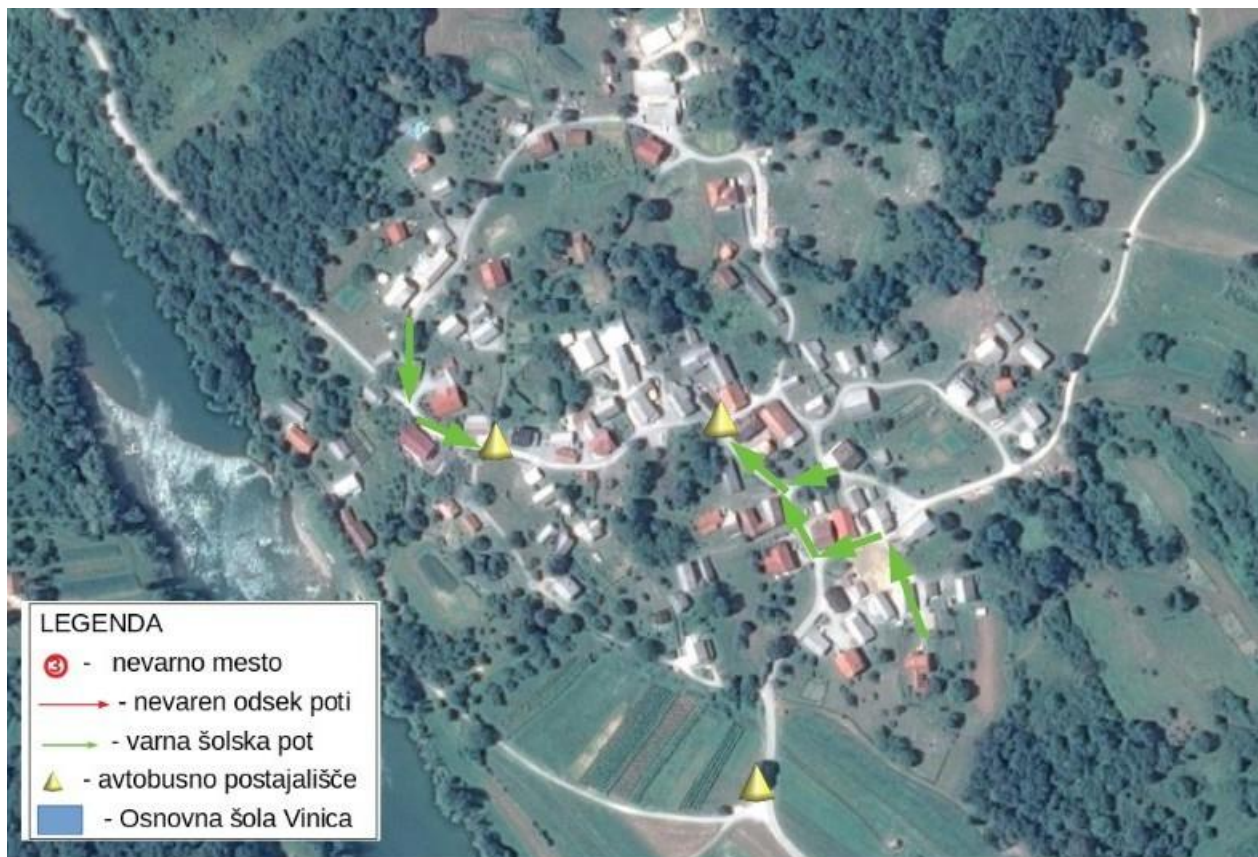
7.2.2.1 Vukovci

Avtobus otroke pobere in odloži v vasi blizu njihovih domov. Prometa je tam zelo malo.

Do postajališča hodi otrok previdno ob levem robu ceste, previdno prečka cesto, če je to potrebno.

7.2.2.2 Učakovci 1

V vasi imajo avtobusno postajo, vendar je pot do nje zelo nevarna, zato avtobus otroke pobere in odloži v vasi, na dveh postajališčih.

Iz vasi hodijo otroci po cesti brez pločnika in označenega prehoda za pešce. Do postajališča hodi otrok previdno ob levem robu ceste, previdno prečka cesto, če je to potrebno.

7.2.2.3 Učakovci 2

V Učakovcih pri kapelici avtobus otroke odloži na nasprotni strani ceste. Omejitev hitrosti je tu 90 km/h. Hkrati je cesta ozka in otrok se nima kam umakniti.

Predlagamo premaknitev table za naselje Učakovci pred kapelico.

Do postajališča hodi otrok previdno ob levem robu ceste, previdno prečka cesto, če je to potrebno.

7.2.3 Balkovci–Zilje–Podklanec–Golek–Vinica

7.2.3.1 Balkovci

Naselje nima urejene avtobusne postaje, avtobus otrokom ustavi dvakrat. Na prvi postaji otrok izstopi na nasprotni strani ceste. Previdno prečka cesto na mestu brez označenega prehoda za pešce.

Tudi na drugem postajališču otroci izstopajo na nasprotni strani ceste. Previdno prečkajo cesto brez označenega prehoda za pešce. Odsek je nevaren, saj leži tik pred ostrim ovinkom.

Predlagamo izgradnjo avtobusne postaje s pripadajočo označitvijo in označitev prehoda za pešce.

Do postajališča hodi otrok previdno ob levem robu ceste, previdno prečka cesto, če je to potrebno.

7.2.3.2 Zilje 1

Avtobus otroke pobere na avtobusni postaji v Ziljah. Otroci vstopajo na levi, izstopajo na nasprotni strani ceste. Mesto je nevarno, ker leži poleg nepreglednega ovinka. Tudi dostop do postaje je nevaren, saj otroci hodijo po ozki cesti brez pločnika in z zelo malo prostora za umik avtomobilom.

Predlagamo izgradnjo avtobusne postaje s pripadajočimi oznakami in označitev prehoda za pešce.

Do postajališča hodi otrok previdno ob levem robu ceste, previdno prečka cesto, če je to potrebno.

7.2.3.3 Zilje 2

Tudi druga avtobusna postaja v Ziljah ni primerno urejena in označena. Otroci prečkajo cesto brez označenega prehoda za pešce.

Predlagamo izgradnjo avtobusne postaje s pripadajočimi oznakami in označitev prehoda za pešce.

Do postajališča hodi otrok previdno ob levem robu ceste, previdno prečka cesto, če je to potrebno.

7.2.3.4 Podklanec

Drugo in tretje postajališče ležita v vasi in avtobus otroke pobira in odlaga v bližini njihovih domov. Cesta je slabo prevozna.

Tretje postajališče pa je na cesti z omejitvijo 90 km/h. Avtobus otroka odlaga na nasprotni strani ceste in ta mora prečkati cesto brez označenega prehoda za pešce. Cesta je ravna in pregledna, otrok prečka cesto previdno po znanih pravilih.

Do postajališča hodi otrok previdno ob levem robu ceste, previdno prečka cesto, če je to potrebno.

7.2.3.5 Golek

Avtobus otroke odlaga in pobira ob domači hiši vedno na isti strani ceste.

7.2.4 Hrib–Dalnje Njive–Sinji Vrh–Draga pri Sinjem Vrhu–Kot pri Damlju–Vinica

7.2.4.1 Hrib

Avtobus otroke pobira in odlaga na isti strani ceste. Do postajališča pridejo otroci po cesti brez pločnika.

Do postajališča hodi otrok previdno ob levem robu ceste, previdno prečka cesto, če je to potrebno.

7.2.4.2 Dalnje Njive

Avtobus otroke pobere na nasprotni strani ceste. Otroci morajo prečkati cesto brez prehoda za pešce.

Predlagamo označitev prehoda za pešce.

Do postajališča hodi otrok previdno ob levem robu ceste, previdno prečka cesto, če je to potrebno.

7.2.4.3 Sinji Vrh

Avtobus otroke pobira in odlaga na isti strani ceste. Do postajališča pridejo otroci po cesti brez pločnika.

Do postajališča hodi otrok previdno ob levem robu ceste, previdno prečka cesto, če je to potrebno.

7.2.4.4 Draga Pri Sinjem Vrhu

Avtobus otroku ustavi pred domačo hišo.

7.2.4.5 Kot pri Damlju

Avtobus otroke pobira in odlaga v vasi, kjer je prometa zelo malo.

Do postajališča hodi otrok previdno ob levem robu ceste, previdno prečka cesto, če je to potrebno.

7.2.5 Hrast–Perudina–Vinica

7.2.5.1 Hrast

Otroke vozi šolski kombi, ki jih odpelje do domače hiše.

7.2.5.2 Perudina

Otroke vozi šolski kombi, ki jih odpelje do domače hiše.

7.2.6 Bojanci–Vinica

Otroke vozi šolski kombi, ki ustavi na avtobusnem postajališču.

Do postajališča hodi otrok previdno ob levem robu ceste, previdno prečka cesto, če je to potrebno.

8. LITERATURA

Agencija za varnost v prometu. Pridobljeno avgusta 2019 s <https://www.avp-rs.si/>

Klein, U. (2000). *Pazi promet!* Ljubljana: Tehniška založba Slovenije.

Levičnik, J., Marjanovič Umek, L., Polič, M. (1986). *Priročnik za prometno vzgojo v osnovni šoli*. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije.

Markl, M., Žlender, B. (2016). *Prvi koraki v svetu prometa*. Ljubljana: Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa.

Načrt šolskih poti OŠ Metlika. Pridobljeno avgusta 2019 s <http://app.lillyval.com/data/pdf/1527073271.pdf>

Načrt šolskih poti v šolskem okolišu OŠ Dragatuš. Pridobljeno avgusta 2019 s <http://app.lillyval.com/data/pdf/1565015506.pdf>

Strah, R. (2016). *Smernice za šolske poti*. Ljubljana: Javna agencija RS za varnost prometa.

Zabukovec, V., Žlender, B., Polič, M., Divjak, M., Markl, M. (2007). *Psihološki vidiki preventivnih dejavnosti v prometu*. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete.

Zakon o osnovni šoli. Pridobljeno avgusta 2019 s <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO448>